

REFERAT Klima-, Teknik- og Miljøudvalget 2022 til 2025 d. 02-06-2025

Mødedato Mandag d. 02. juni 2025 kl. 13:00

Mødested Maribo Sundhedscenter, Blåt mødelokale 1. sal

Mødedeltagere Tine Vinther Clausen, Klaus Svensson, Henning Rasmussen, Knud Knudsen, Per Kim Nielsen, Muj Berisha, Ann-Britt Lærkedahl

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Afrapportering på handleplan for byggesagsområdet.....	4
Godkendelse af nyt gebyr for sagsbehandling af standardiseret nedrivningsplan.....	6
Svar på Ankestyrelsens høring vedr. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder).....	8
Budget 2026 - 2029 Behandling af spareforslag.....	10
Igangsætning - Lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen.....	12
Forslag og høring - Kommuneplantillæg og lokalplan for centerområde på hjørnet af Nørrevold og	13
Endelig vedtagelse - Kommuneplan 2025-2037.....	16
Orientering om ændring af belægning på udvalgte klasse 3 og 4 veje.....	20
Orientering om fremtidige asfaltarbejder efter endt funktionskontrakt.....	22
Bevillingssag, Totalrådgiver til færgeprojekt.....	24
Anlægsbevillingssag til nyt styresystem til færgen Christine.....	26
Internationaliseringsstrategi.....	28
Forslag til program til temadag for KTM-udvalget den 9.-10. september 2025.....	30
Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 2. juni 2025 - åben orientering.....	32
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	33
Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom.....	34
Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 2. juni 2025 - lukket oriente	35
Godkendelse af referat.....	36

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-19-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmøde den 2. juni 2025.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Afrapportering på handleplan for byggesagsområdet

02.00.00-G01-124-23

Sagsresumé

Denne sag forelægges til orientering for Klima, Teknik og Miljøudvalget.

Udvalget traf på mødet den 15. april 2024 beslutning om, at byggesagsafdelingen skulle arbejde videre med nogle af de prioriterede indsatser, som anbefalet af Deloitte i 360 graders analysen og at administrationen skulle afrapportere på status for handleplan pr. 30. juni 2025.

Sagsfremstilling

På baggrund af 360 graders analysen fra Deloitte mv. har byggesagsafdelingen arbejdet med følgende 4 målsætninger, hvilke også fremgik af analysen:

1. Sagsbehandlingstiden forbedres generelt.

I 2022 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Lolland Kommune på 80 dage. I 2023 var sagsbehandlingstiden steget til 99 dage. I 2024 er sagsbehandlingstiden faldet til gennemsnitlige 40 dage, hvilket også er det officielle gennemsnitlige servicemål fra KL.

Af DI's årlige analyse af byggesagsbehandlingstider fremgår det, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid blandt alle kommuner i 2024 var 58 dage.

Den store fremgang i sagsbehandlingstiden skyldes blandt andet:

- Større fokus på interne høringer i hele Teknik og Miljømyndigheden.
- Myndigheden fik i 2022-2024 et uforholdsmæssigt stort antal byggesager som følge af nyt ejendomsvurderingssystem og deraf BBR-rettelser fra henholdsvis Vurderingsstyrelsen og ejere. Antallet af indkomne BBR sager er nu igen nede på et "normalt" niveau, hvor myndigheden løbende kan sagsbehandle disse.
- Generel optimering og forenkling af arbejdsgange hos byggemyndigheden, hvor disse løbende bliver prioriteret, evalueret og justeret til.

Det er byggemyndighedens realistiske vurdering, at sagsbehandlingstiden med udgangen af 2025 vil være reduceret yderligere.

2. Den oplevede service forbedres.

I forbindelse med analysen af byggesagsområdet fik byggemyndigheden ultimo 2023 lavet en brugertilfredshedsundersøgelse med hjælp fra A&B Analyse. Det blev tilfældigt udvalgt 100 byggesager indenfor sagskategorierne: Erhvervsbyggeri, Landbrug, Enfamilieshuse samt Sekundært byggeri. I sagerne blev ansøger kontakttet telefonisk og resultatet af undersøgelsen viste, at 87,2% af de adspurgte var enten tilfredse eller meget tilfredse med kommunens sagsbehandling. Analysen fremgik også af udvalgssagen fra 15. april 2024.

Byggemyndigheden planlægger at få lavet en ny brugertilfredshedsundersøgelse med udgangen af 2025 for at kunne følge udviklingen i brugertilfredsheden blandt ansøgerne og dermed lade denne indgå i den fortsat løbende optimering af sagsbehandlingen.

Byggemyndigheden havde inviteret DI Lolland Falster til kaffemøde den 3. marts 2025 til en snak om byggesagsbehandlingen i Lolland Kommune. Generelt fik byggemyndigheden ros af DI, der oplever byggemyndigheden som professionel, seriøs og problemløsende. Der blev under mødet blandt andet talt om sagsbehandlingstider og forventningsafstemning ansøger og myndigheden imellem.

3. Medarbejderomsætningen og trivslen på arbejdspladsen påvirkes i en positiv retning.

Medarbejdersammensætningen i byggemyndigheden har været uændret det sidste år og det er ledelsens vurdering, at der er et godt arbejdsklima og en god trivsel internt i teamet. Der foretages kun APV og trivselsundersøgelse hvert 3. år. Næste gang i 2025.

4. Optimering af processer og arbejdsgange blandt andet ved hjælp af digitalisering og automatisering.

Myndigheden er netop ved at testprøve den første automatiseringsproces lavet i samarbejde med IT-afdelingen omhandlende midlertidige overnatninger. Byggemyndigheden får løbende hen over året anmeldelser om overnatning på skoler, forsamlingslokaler, børnehaver og lignende bygninger. Fremover vil disse anmeldelser blive ekspederet af en robot, der blandt andet svarer, journaliserer og videresender anmeldelserne til eksterne myndigheder helt uden manuelt arbejde fra byggemyndighedens side af. Robotten forventes endelig i drift senest 1. juni 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima, Teknik og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning. Økonomi- og Erhvervsudvalget orienteres om handleplanen og de opnåede resultater.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

DI analyse af byggesagsbehandlingstider for 2024

Punkt 3: Godkendelse af nyt gebyr for sagsbehandling af standardiseret nedrivningsplan

13.05.14-Ø00-2-25

Sagsresumé

Denne sag handler om takster, og forelægges derfor til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget og endelig godkendelse i Byrådet.

Sagsfremstilling

Der er trådt en ny bekendtgørelse i kraft, BEK 496 af 21/5-2024 "Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde".

I den fremgår det, at når der ansøges tilladelse om nedrivning af etagearealer på 250 kvm og derover, så skal der medsendes en standardiseret nedrivningsplan. Det er herefter myndigheden, som sagsbehandler og meddeler accept af planen til bygherrer. Det er en ny arbejdsgang for Teknik- og Miljømyndigheden, som træder i kraft pr. 1. juli 2025.

Formålet med den standardiserede nedrivningsplan er at sikre, at bygge- og anlægsaffald bliver håndteret korrekt og på en sådan måde, at problematiske stoffer udsorteres og affaldsmateriale nyttiggøres.

Den standardiserede nedrivningsplan skal blandt andet indeholde oplysninger om:

- En overordnet beskrivelse af konstruktioner og hvad der skal nedrives.
- Forureninger, f.eks. i jord eller konstruktioner.
- Oplysninger på Miljø- og ressourcekoordinator - samt beskrivelse af miljø- og ressourcekortlægning.
- Beskrivelse af miljøsanering
- Materiale- og affaldsmottagere

Det er Teknik- og Miljømyndighedens vurdering, at der kun vil blive tale om et mindre antal sager årligt, hvor der vil skulle behandles en standardiseret nedrivningsplan, idet der kun ansøges om få nedrivninger af ejendomme på 250 kvm eller derover.

Sagsbehandlingen af den standardiserede nedrivningsplan indgår som en integreret del af den samlede byggesagsbehandling og kan dårligt udskilles herfra.

Det anbefales derfor, at der indføres gebyr, som følger det almindelige byggesagsgebyr (i 2025 er det 700,- pr. time).

Økonomi

Ligesom med byggesagsgebyret skal gebyret være prisægte og modsvare udgifterne. Der er derfor ikke nogen budgetmæssig konsekvens.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

BEK 496 af 21/5-2024 "Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde" § 9, § 10 og § 37.

Indstilling

Administrationen indstiller,

At det nye gebyr godkendes med fastsættelse af takst, som følger byggesagsgebyret (pga. annonceringspligt træder gebyret i kraft pr. 1. august).

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Punkt 4: Svar på Ankestyrelsens høring vedr. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder)

09.08.28-K03-1-25

Historik

Byrådet har tidligere den 19. september 2024 behandlet en sag om påbudsvilje til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), sag nr. 4.

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget har den 2. september 2024 behandlet samme sag og yderligere godkendt revideret risikovurdering for BNBO for Lolland Kommune.

Administrationen har efterfølgende arbejdet på og er stadig i proces med at få beskyttet BNBO i Lolland Kommune.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Miljø- og ligestillingsminister Magnus Heunicke har den 1. april 2025 bedt Ankestyrelsen vurdere, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag overfor 25 kommuner, herunder Lolland Kommune, i forhold til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Ankestyrelsen har den 7. maj 2025 bedt Lolland byråd om udtalelse på baggrund af miljø- og ligestillingsministerens henvendelse, **bilag 1**. Udtalelsen skal bruges til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag i henhold til kap. VI i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beder byrådet i Lolland Kommune om en udtalelse i sagen.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune er som en række andre kommuner ikke nået i mål med BNBO opgaven. En trækning den 1. maj viser, at 16 kommuner kun har indberettet 0-19% af de områder, der er udpeget. Lolland Kommune havde 1. maj indberettet 16%.

Opgaven med beskyttelse af BNBO er en kompleks opgave, og administrationen finder miljø- og ligestillingsministerens kritik urimelig og ude af proportioner. Dette særligt fordi de primære årsager til at Lolland Kommune ikke er kommet i mål med opgaven skyldes lovsjusk og upræcis vejledning fra Miljø- og Ligestillingsministeriet.

Der er særligt to forhold, der gør, at det har været en umulig opgave for Lolland Kommune at nå i mål med opgaven inden for fristen.

For det første er Miljøstyrelsen i gang med en ny grundvandskortlægning i Lolland Kommune og har beregnet nye BNBO-områder i 2023, der i form og størrelse er ændret. Ændringerne skyldes nye indvindingsstilladelser og i flere tilfælde en ændret indvindingsmængde, og at Miljøstyrelsen anvender en ny beregningsmetode. De nye områder træder først i kraft i den nye udpegningsbekendtgørelse 1. juli 2025.

Det betyder, at der er en udfordring ved at meddele påbud, da den nyeste viden ikke kan anvendes og der er forskelligt lovgrundlag for de nye og gamle BNBO-områder. Dette er forklaret nærmere i byrådssag nr. 4 fra 19. september 2024.

For det andet har Miljøstyrelsen og Miljø- og Ligestillingsministeriet været uenige om, hvordan reglerne skulle tolkes i praksis, hvilket har givet sig udtryk i, at den officielle vejledning fra Miljøstyrelsen er ændret flere gange.

Den mest betydende ændring har været i forhold til, hvilke muligheder vandværkerne har haft for at indgå frivillige aftaler med lodsejerne. Det har stået meget tydeligt i de første udgaver af vejledningen fra Miljøstyrelsen, at alle frivillige aftaler skulle være varige. Dette har administrationen i øvrigt bedt om juridisk bistand til at præcisere, da reglen syntes urimelig. Det har betydet, at administrationen har måtte afvise de midlertidige frivillige aftaler, som vandværkerne havde forhandlet sig frem til.

Efterfølgende har Miljø- og Ligestillingsministeriet i marts måned i år (efter fristen for hvornår de frivillige aftaler skulle være indgået) meldt ud til kommunerne, at Miljøstyrelsen havde tolket reglerne forkert og bedt Styrelsen ændre vejledningen. Så nu er det alligevel muligt for vandværkerne at lave midlertidige frivillige aftaler. Det har betydet, at administrationen har måtte meddele dette til de vandværker, der ikke var i mål med varige frivillige aftaler, så de har fået mulighed for at forsøge endnu engang at indgå frivillige aftaler. Det er lykkedes vandværkerne at få 4 nye frivillige aftaler i hus efter præciseringen af, at vandværkerne alligevel må indgå midlertidige frivillige aftaler.

Endelig er det grundlag, som data er trukket på ikke korrekt, da det er meget forskelligt, hvilke data kommunerne har indberettet, da vejledningen også på det område har været mangelfuld. Samtidig er der meget stor forskel på, hvor mange BNBO, der er i de enkelte kommuner og dermed hvor mange aftaler og/eller påbud, der skal udarbejdes.

Status for Lolland Kommune den 14. maj 2025 er, at der er indgået 14 frivillige aftaler ud af 54 boringsnære beskyttelsesområder, som skal beskyttes, dermed har Lolland Kommune beskyttet 26 %.

Administrationen har indkøbt rådgivning til at prissætte de BNBO-arealer, der udpeges i den nye udpegningsbekendtgørelse, der træder i kraft 1. juli 2025. Administrationen er ved at udarbejde varsel om påbud og forventer at kunne udstede påbud på de resterende arealer, når de er endeligt vedtaget. Påbuddet om sprøjtefrihed på arealerne vil træde i kraft efter høst og i praksis vil der derfor ikke blive sprøjtet mere eller mindre uanset at påbuddene først udstedes til sommer.

På baggrund af at Miljø- og Ligestillingsministeriet alt for sent har fået styr på lovgivningen og fået præciseret og afklaret væsentlige spørgsmål mener administrationen, at høringssvaret skal afvise, at vi ikke gør hvad vi kan for at passe på vores grundvand og overholde lovgivningen, men at vi i kommunerne og særligt Lolland Kommune har haft helt urimelige arbejdsvilkår. Forslag til høringssvar til Ankestyrelsen er vedlagt som **bilag 2 a og bilag 2 b**.

Der har i øvrigt været kritik af lovarbejdet og kommunernes mulighed for at komme i mål med opgaven fra flere sider, bl.a. har både KL og KTC (Kommunalteknisk Chefforening) været ude og kritisere det lovsjusk og de vilkår kommunerne har haft til at udføre opgaven, **bilag 3 og bilag 4**.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at vedhæftede udtalelse for besvarelse af Ankestyrelsens henvendelse af den 7. maj 2025, godkendes til fremsendelse.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Brev fra Ankestyrelsen til Lolland Kommune

Bilag 2 a Udtalelse til Ankestyrelsen vedr. BNBO

Bilag 2 b Oversigt over gældende, nuværende og kommende BNBO i Lolland Kommune

Bilag 3 Ubertrettiget kritik af for langsom BNBO-indsats _ ktc.dk

Bilag 4 Minister anmelder kommuner for nølen – men processen har været vanskelig, lyder det fra KL

Punkt 5: Budget 2026 - 2029 Behandling af spareforslag

00.30.10-G01-2-25

Sagsresumé

Sagen omhandler forslag til besparelser i budget 2026 til 2029, hvor udvalget med afsæt i det vedlagte sparekatalog skal drøfte og prioritere, hvilke forslag der skal indgå i det videre arbejde med dannelse af budget 2026 og overslagsårene.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Sagen er et led i arbejdet med at danne Lolland Kommunes budget for 2026 til 2029.

Fagudvalgene har på møderne fra den 2. til den 4. juni en indledende behandling af forslag til besparelser i budget 2026 og årene frem.

Det er en væsentlig ubalance i overslagsår 2026 for det vedtagne budget i 2025, der ligger til grund for spareforslagene. Ubalancen svarer til 220 mio. kr., men kan ændre sig løbende i takt med, at der kommer nye skøn for priser og lønninger, korrektioner af teknisk karakter med mere. Hvis der ses bort fra tilskuddet på de 120 mio. kr., som Lolland Kommune har modtaget i 2022 til 2025 via udviklingspartnerskabsaftalen, og som er indregnet i ubalancen på 220 mio. kr., svarer ubalancen reelt til 340 mio. kr.

På indeværende møde skal udvalget have de indledende drøftelser og foretage de begyndende prioriteringer af de fremlagte besparelsesforslag.

Efter en indledende behandling af spareforslagene på aktuelt møde vil fagudvalgene genbehandle spareforslagene inklusive udtalelser fra MEDorganisationen og medarbejderne i øvrigt på møderne fra den 11. til den 14. august med indstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Processen er herefter, at fagudvalgene på møderne fra den 1. til den 4. september behandler udvalgenes egne budgetforslag herunder

- budgetforslag inklusive tekniske korrektioner
- målsætninger på udvalgets område
- takster på udvalgets område
- budgetbemærkninger

Derudover er sparekatalog inklusive udtalelser fra MEDorganisationen og medarbejderne i øvrigt vedlagt til orientering.

Lolland Kommunes samlede budgetforslag førstebehandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 11. september og i byrådet den 18. september. Andenbehandling af budgetforslaget sker i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 2. oktober og i byrådet den 9. oktober 2025.

Høring/Udtalelse

Sparekataloget er sendt til udtalelse i MEDorganisationen og blandt medarbejderne i øvrigt den 28. maj 2025. Udtalelserne vil indgå første gang i forbindelse med genbehandling af spareforslagene på fagudvalgenes møder fra den 11. til den 14. august.

Det samlede budgetforslag sendes til udtalelse og i høring den 29. august med frist for svar den 16. september.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at udvalget drøfter og prioriterer spareforslagene på udvalgets område og beslutter hvilke forslag til besparelser, der skal indgå i det videre budgetarbejde frem til en budgetvedtagelse.

Beslutning

Drøftet. Videreendes uden bemærkninger.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Sparekatalog budget 2026 til 2029_ver3

Punkt 6: Igangsætning - Lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen

01.02.05-P16-16-25

Historik

Holeby Landsbyordning blev på byrådsmødet den 21. juni 2023 besluttet lukket, og i budget 2024 blev der afsat penge til nedrivning af skolen.

I budgetforliget for 2025 er det endvidere aftalt, at Holeby Hallen skal nedrives i 2025, ligesom der er fundet finansiering til opgaven.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om, at der igangsættes en lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen.

Sagsfremstilling

Bygningskomplekset i Holeby vedrører Holeby skole, Holebyhallen og børnehaven. De bygninger, der har udfordringer med facadekonstruktionen er skolen og hallen. Det er besluttet, at børnehaven skal bevares.

Administrationen vurderer, at nedrivning af skolen og hallen medfører en væsentlig ændring af det bestående miljø, hvilket udløser krav om udarbejdelse af en lokalplan for nedrivningen.

Kravet om lokalplan medfører, at der skal gennemføres en offentlig høring om lokalplanforslaget, når det foreligger senere på året.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Jf. planlovens § 13, stk. 2 skal det vurderes, om nedrivning af en bebyggelse er lokalplanpligtig.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- at der igangsættes lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Punkt 7: Forslag og høring - Kommuneplantillæg og lokalplan for centerområde på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov

01.02.05-P16-14-22

Historik

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 11. november 2024 at igangsætte udarbejdelse af lokalplan for et område til centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om, at "Forslag til Kommuneplantillæg 21" og "Forslag til Lokalplan 360-167 Centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov" godkendes og sendes i 6 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune ønsker med "Forslag til kommuneplantillæg 21" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-167 Centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov" (**Bilag 2**) at give mulighed for, at grundejer kan opføre bebyggelse til blandede byfunktioner/centerformål i op til 4 etager på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov.

Baggrunden for udarbejdelsen af lokalplanen er grundejers ønske om, at der her skal kunne etableres boliger med fællesfaciliteter på ejendommen. Deres ønske er, at der kan opføres bebyggelse med en højde på op til 16 meter, en bebyggelsesprocent på maks. 165 og maks. 4 etager. Selvom grundejer ønsker at etablere boliger, er lokalplanen udarbejdet med mulighed for centerformål, hvilket vil sige forskellige former for bymæssige erhverv som for eksempel kontorerhverv, da dette giver en bredere anvendelsesmulighed for planområdet, jf. områdets placering i bymidten i Nakskov.

Den nye lokalplan skal være med krav om tilpasning til miljøet. Det er derfor et væsentligt udgangspunkt for de arkitektoniske valg i lokalplanen, at de bygger videre på karakteren af byområdet, dens fortælling samt den udvikling, ejendommene har gennemgået de sidste mere end 100 år.

Lokalplanen udarbejdes med en bebyggelsesprocent på 165, hvilket er muliggjort, fordi området er en del af et udviklingsareal i den eksisterende lokalplan 360-130. Den øgede bebyggelsesprocent medfører, at der udarbejdes et tillæg til Kommuneplan 2021-2033, som ændrer bebyggelsesprocenten for området fra 150 til 165.

I forbindelse med kommuneplantillægget indarbejdes der for arealet også en mindre reduktion i friarealkravet, der er fastsat i kommuneplanens generelle rammer. Hvis Kommuneplan 2025-2037 vedtages inden lokalplanen, kræves der ikke et kommuneplantillæg, da disse ændringer er indarbejdet i rammen i den nye kommuneplan.

Lokalplanens overordnede formål er at muliggøre opførelsen af en ny bebyggelse på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade til centerformål, herunder boliger, efter nedrivning af den nuværende bebyggelse. Det er ligeledes lokalplanens formål at fastlægge bestemmelser, der sikrer at ny bebyggelse opføres i høj kvalitet, samt tilpasses det historiske område i skala og arkitektur. Grundet planområdets placering i nærhed af produktionserhverv og tæt på en af Nakskovs mest befærdede veje, har lokalplanen ligeledes til formål at sikre indpasning i forhold til de støjfordringer, dette medbringer.

"Forslag til Lokalplan 360-167 Centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov" kan ses i en digital udgave på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=509>

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

Nuværende kommuneplan (2021-2033)

I "Kommuneplan 2021-2033" ligger lokalplanområdet inden for "Kommuneplanramme 360-C20 Bymidteområde i Nakskov syd 2", der udlægger området til boligområde til Centerformål. Det vil sige boliger, offentlige og rekreative formål, liberale erhverv og serviceerhverv samt små værksteder og håndværks- og engrosvirksomheder.

Den berørte del af rammeområdet ligger i udviklingsareal 6, hvor der gives mulighed for en bebyggelsesprocent på 150, et maksimalt etageantal på 5, og en maksimal bygningshøjde på 17,5 meter, ved udarbejdelse af ny lokalplan for arealet.

Lolland Kommune ønsker med Lokalplan 360-167 at give mulighed for en bebyggelsesprocent på 165, samt at fjerne det krav til friarealer, der er fastsat i de generelle rammebestemmelser, som fastsætter, at udover minimum 30% af boligetagearealet, skal der ved områder med mere end 10 boliger, også udlægges areal svarende til 10% af grundarealet til fælles friareal. Der skal derfor udarbejdes et tillæg til kommuneplanen.

Der er tale om en mindre ændring af kommuneplanrammen, hvorfor sagen godkendes i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Kommende kommuneplan (2025-2037)

I "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" er ovennævnte ændringer i udviklingsareal 6 indarbejdet i "Kommuneplanramme 360-C20 Bymidteområde i Nakskov syd 2".

Vedtages "Kommuneplan 2025-2037" før "Forslag til Lokalplan 360-167 Centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov" vedtages endeligt, bortfalder "Tillæg 21 til Kommuneplan 2021-2033", idet lokalplanen da vil være i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

Lokalplan

Arealet er en del af "Lokalplan 360-130 Bymidteområde i Nakskov", som vil blive ophævet for den del, der omfatter "Forslag til Lokalplan 360-167 Centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov".

Miljøvurdering

Ifølge miljøvurderingsloven skal der foretages en miljøvurdering af planer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Der er derfor foretaget en miljøscreening af planforslagene.

Miljøscreeningen har vist, at der er punkter omkring kulturarv og støj, hvor der ikke kan afvises en betydelig påvirkning. Det er dog også i screeningen fremkommet og vurderet, at planerne omfatter tiltag, som tager tilstrækkeligt hensyn til at sikre, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning. Der sikres krav til facaderne, så der ikke sker støjpåvirkning udover de vejledende støjgrænser. Der stilles krav om placering, skala, materialer, farver mv., så det sikres, at den nye bebyggelse får en naturlig indpasning i det historiske bymiljø.

På baggrund af screeningen har Lolland Kommune efter lovens § 10 vurderet, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering, da planerne ikke vurderes at danne grundlag for byggeri og anlæg, der medfører en væsentlig indvirkning på miljøet, hverken indenfor eller udenfor planområdet.

Natura 2000

Planområdet er beliggende tæt på Natura 2000 område "N179 Nakskov Fjord og Inderfjord", (600 m fra inderfjorden og ca. 2,3 km fra Nakskov Fjord). Grundet kombinationen af afstanden til Natura 2000 området, samt lokalplanens fastholdelse af anvendelsen til centerformål og skalaen i det mulige byggeri, vurderes planen ikke i sig selv eller i kombination med andre projekter/planer at kunne påvirke udpegningsgrundlaget.

Høring/Udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i min. 4 ugers offentlig høring. Administrationen anbefaler, at høringsfristen forlænges med 2 uger, så planforslagene sendes i 6 ugers høring, da planerne offentliggøres i en periode med helligdage og begyndende sommerferie.

Administrationen anbefaler, at der ikke afholdes et borgermøde i høringsperioden, da der ikke er et konkret projekt for området.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget godkender:

- at "Forslag til Kommuneplantillæg 21" og "Forslag til Lokalplan 360-167 Centerformål på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov" godkendes og sendes i 6 ugers offentlig høring.
- at der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Kommuneplantillæg 21 - Bymidteområde i Nakskov

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-167 - Centerområde på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov

Punkt 8: Endelig vedtagelse - Kommuneplan 2025-2037

01.02.03-P15-1-23

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmøde den 2. juni 2025

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet med henblik på at vedtage "Kommuneplan 2025-2037" endeligt og godkende den "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering".

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 med tilhørende miljøvurdering blev vedtaget den 28. januar 2025 og blev sendt i 8 ugers offentlig høring i perioden fra den 30. januar til 27. marts 2025. Kommuneplanforslaget blev præsenteret på borgermøde i Lalandia tirsdag den 25. februar 2025.

I høringsperioden kom der bemærkninger fra 10 borgere og 6 foreninger mv., der er samlet i "Bemærkninger fra borgere, foreninger mv. til Forslag til Kommuneplan 2025-2037" **Bilag 3**. Borgere, foreninger mv. har overordnet haft bemærkninger til de fleste kapitler, men der har særligt været fokus på erhverv, turisme og vand.

Desuden har der været bemærkninger, anbefalinger og forhandlinger med 12 myndigheder i høringsperioden. Kommuneplanen kan ikke vedtages endeligt hvis der er indsigelser fra statslige og regionale myndigheder, da disse fungerer som et veto mod kommuneplanen jf. planlovens § 28.

De statslige og regionale myndigheder har været i dialog med administrationen. Administrationen er nået til enighed med de statslige og regionale myndigheder om ændringer af kommuneplanen og der er derfor ikke nedlagt veto, under forudsætning af at de aftalte ændringer vedtages.

I "Hvidbog" **Bilag 4** er bemærkninger, anbefalinger og forhandlinger behandlet overordnet. Bemærkninger fra borgere, foreninger mv., med kort resume og administrationens bemærkninger. Bemærkninger mv. fra myndigheder er gennemgået, og lige som administrative ændringer er gennemgået overordnet set.

De konkrete ændringer i kommuneplanen fremgår kapitelvis af den "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" **Bilag 5**, mens ændringer i rammerne fremgår af "Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037" **Bilag 6**.

"Hvidbog", "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" og "Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037" er indarbejdet i "Kommuneplan 2025-2037" **Bilag 7**, der findes digitalt her: <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/plan/39#/9026>

Generelt har høringen ikke medført væsentlige ændringer, men primært rettelse af eller yderligere redegørelse, præciseringer af retningslinjer og justeringer af udpegninger. De væsentligste ændringer fra "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" til "Kommuneplan 2025-2037" er:

- Alt om omplacering af sommerhusområder er udtaget, da kommunen fik afslag på omplacering.
- De tre rammer til turismeudvikling på det vestlige forland til turismeudvikling udtages, da det kræver ændringer i anlægsloven, før de kan udlægges.
- Ændringen af de "værdifulde jordbrugsområde" ved Bredfjed ophæves.

Økonomi

Forslag til kommuneplan 2025-2037 indeholder forslag om tilbageførsel af 1.343 m² fra byzone til landzone, hvor berørte ejere, panthavere mv. eventuelt har krav på tilbagebetaling af grundskyld, frigørelsesafgift og dokumenterede udgifter afholdt med henblik på ejendommens udnyttelse i byzone jf. planlovens §§ 45 og 46a.

I høringsperiode har ejere og panthavere haft arealerne i høring. Kommunen har ikke modtaget høringssvar på den baggrund, hvorfor arealerne kan tilbageføres til landzonen jf. planlovens § 45, stk. 3. Men efter vedtagelse af kommuneplanen har ejere og panthavere 12 ugers frist til at komme med krav om erstatning jf. planlovens § 46, stk. 3. Efter fristens udløb vil Erhvervs- og Økonomiudvalget blive orienteret.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning.

Lov om kommunal ejendomsskat.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Høring/Udtalelse

Offentlig høring i perioden fra den 30. januar til 27. marts 2025.

Indstilling til Klima-Teknik og Miljøudvalget den 2. juni 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At "Kommuneplan 2025-2037" med de ændringer der fremgår af "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" vedtages endeligt.
- At den Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering godkendes.
- At del af lokalplan 367-39, 383-219.2, 355-16, 360-79, 381-2.2 og hele lokalplan 383-805 ophæves.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet med henblik på at godkende at "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet Forslag til Kommuneplan 2025-2037 på baggrund af Plan- og Udviklingsstrategi 2023-2033 – Fra mulighed til virkelighed (**Bilag 1**).

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 er bygget op i tre hoveddele:

- Hovedstruktur - der indeholder den samlede politik for arealanvendelsen.
- Retningslinjer og redegørelse – der er tematiseret i 12 overordnede kapitler.
- Rammer for lokalplanlægningen.

Det fremgår af Plan- og Udviklingsstrategi 2023-2033, at kommuneplanen i udgangspunktet skal revideres. Alle kapitler er også revideret i større eller mindre omfang som følge af ændringer i lovgivningen, præcedens ved klagenævn og domstole mv. Generelt har der været fokus på at reducere antallet af retningslinjer og sikre sammenhæng mellem retningslinjer og redegørelse, så kommuneplanen bliver lettere at læse, samt et bedre administrationsgrundlag.

Det overordnede bymønster, der er videreført fra Kommuneplan 2021-2033, har været styrende for fastholdelse og nyudlæg af rammer til bolig-, erhverv-, og turismeformål samt for detailhandelsstrukturen. De større ændringer af kommuneplanen fremgår af nedenstående:

- Der er indarbejdet Strategisk landsbyplanlægning jf. Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning fra januar 2024, med sparring fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.
- I Nakskov og Maribo omdannes syv områder til boligområder, mens der udlægges et nyt i Rødby. Desuden er landsbyrammerne blevet justeret, så der i udgangspunktet kan gives landzonetilladelse til nye boliger og mindre erhverv, uden det udløser krav om lokalplan.
- På erhvervssiden udlægges der et nyt stort erhvervsområde i Rødbyhavn, og nye erhvervsarealer i Rødby ved den kommende afkørsel 50, mens der udtages nogle erhvervsrammer ved Holeby.
- Konsekvensområderne omkring rammer til produktionserhverv er ind mod byen tilpasset de konkrete virksomheder i Nakskov, Maribo, Rødbyhavn og Bandholm, og de øvrige steder følger de miljøklasserne.
- Detailhandelsstrukturen fastholdes generelt, men bymidten i Maribo udvides, og Bydelscenter Vest i Maribo omdannes til aflastningsområde.
- Inden for turisme og friluftsliv lægges der nye rammer ud på forlandet vest for Rødbyhavn. Desuden ændres retningslinjer og rammer for sommerhuse og hoteller jf. Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i januar 2024. Der udlægges nye rammer til "Pilen" og "Lollands Øre" samt omkring fritidshavnene, der kan understøtte friluftslivet.
- Inden for trafik og transport justeres tracéet for sydkystvejen, og Vejdirektoratets projekter indarbejdes.
- De værdifulde jordbrugslandskaber justeres omkring campingpladser og omkring de områder, hvor der er sket større ændringer i landskabet omkring Rødbyhavn.

- Risikokortet for oversvømmelse er opdateret efter bedste viden, og så der ses forskel på risiko for oversvømmelse fra stormflod, skybrud og erosion.
- I teknik, miljø og forsyningskapitlet samles affalds-, varme-, naturgas-, biogas- og el-ledningsanlæg i et samlet kapitel, mens sol og vind samles i et VE-kapitel med baggrund i Grøn Erhvervspolitik.

Med kommuneplanen ophæves følgende dele af eller hele eksisterende lokalplaner.

- Del af lokalplan 367-39 Område ved Hestehovedet
- Del af lokalplan 383-219.2 For et ferie- og turistområde vest for Rødbyhavn
- Del af lokalplan 355-16 Errindlev
- Del af lokalplan 360-79 Boliger i Errindlev
- Del af lokalplan 381-2.2 Boligområde syd for Vestenskov
- Hele lokalplan 383-805 For et område til opstilling af 3 vindmøller ved Hæsø (møllerne er nedtaget)

Sideløbende med udarbejdelsen af kommuneplanen er der vedtaget kommuneplantillæg, som allerede er indarbejdet i kommuneplanforslaget sammen med de øvrige kommuneplantillæg til Kommuneplan 2021-2033.

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 ligger som PDF i **Bilag 2**, og den kan ses i en mere læsevenlig udgave digitalt på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=39>.

Økonomi

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 indeholder forslag om tilbageførsel af 1.343 m² fra byzone til landzone, på baggrund af den delvise ophævelse af lokalplan 381-2.2 Boligområde syd for Vestenskov.

Når arealer tilbageføres fra byzone til landzone, vil områdernes grundskyld blive ændret, og det giver de berørte ejere ret til tilbagebetaling af frigørelsesafgift jf. planlovens § 46a, og ret til tilbagebetaling af grundskyld jf. lov om kommunal ejendomsskat. Ejere, panthavere mv. kan jf. planlovens § 45 også søge erstatning for dokumenterede udgifter afholdt med henblik på ejendommens udnyttelse i byzone.

I kommuneplanens høringsperiode får ejere og panthavere arealerne i høring, og det undersøges, hvor meget grundskyld, frigørelsesafgifter og eventuelle andre udgifter kommunen skal tilbagebetale. Det samlede beløb præsenteres senest for byrådet ved kommuneplanens endelige vedtagelse.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning.

Lov om kommunal ejendomsskat.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Teknik- og Miljømyndigheden har foretaget af en miljøscreening og vurderet, at planen skal miljøvurderes. Der er derfor udarbejdet en miljørapport, som konkluderer, at planen kan vedtages uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Høring/Udtalelse

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 skal sendes i minimum 8 ugers offentlig høring jf. planlovens § 24, stk. 3.

Det anbefales, at der afholdes borgermøde midt i høringsperioden. Da de største ændringer i kommuneplanen sker i udviklingsområdet mellem Holeby og Rødbyhavn, anbefales det, at borgermødet afholdes i det område.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At Forslag til Kommuneplan 2025-2037 godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger.
- At del af lokalplan 367-39, 383-219.2, 355-16, 360-79, 381-2.2 og hele lokalplan 383-805 ophæves.
- At der afholdes ét borgermøde i høringsperioden i udviklingsområdet mellem Holeby og Rødbyhavn.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. januar 2025, punkt 8:

Godkendt.

Administrationen gjorde opmærksom på at der mangler et kort 5.8.1 der skal vise de 21 badestrande i Lolland Kommune, samt en tilhørende retningslinje. Der er redegjort for badestrandene under ”Faciliteter”.

Følgende indarbejdes i det endelige Forslag til Kommuneplan 2025 – 2037:

”Ny retningslinje 5.8.1: Badestrande er udpeget og vist på kort 5.8.1”.

Det betyder at retningslinje 5.8.1-5.8.6 bliver til retningslinje 5.8.2-5.8.7.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. januar 2025, punkt 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 28. januar 2025, punkt 2:

Fraværende: Lars Christiansen, Michael Knudsen

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod, idet der ønskes forslag til Kommuneplan 2025-2037 sendes tilbage til Forvaltningen for genbehandling, for at opnå en Kommuneplan som ikke går imod Planloven og som understøtter udviklingen til gavn for borgere i Kommunen.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Plan og Udviklingsstrategi 2023-2033 - Fra mulighed til virkelighed_UA

Bilag 2 - Forslag til Kommuneplan 2025-2037 med bilag_undt

Bilag 3 - Bemærkninger fra borgere, foreninger mv. til Forslag til Kommuneplan 2025-2037_TILG

Bilag 4 - Hvidbog_UA

Bilag 5 - Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering_UA

Bilag 6 - Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037_UNDT

Bilag 7 - Kommuneplan 2025-2037_UNDT

Punkt 9: Orientering om ændring af belægning på udvalgte klasse 3 og 4 veje

82.00.00-G01-9-25

Sagsresumé

I denne sag orienteres Klima- Teknik og Miljøudvalget om, at udvalgte klasse 3 og 4 veje ændres fra asfaltveje til grusveje.

Sagsfremstilling

Lolland kommune har i alt 1400 km vejnet (Bilag 1 - kort over vejnet). En del af disse veje er kategoriseret som klasse 3 og 4 veje, en kategori kendetegnet som mindre veje. Et udvalg af vejstrækninger er i en så ringe forfatning, at de knap kan betegnes som asfaltveje, og de befinder sig i områder med lav trafikintensitet.

Det er økonomisk urentabelt at lægge nyt asfalt på strækningerne (Bilag 2 - økonomi). De veje, der er i dårligst stand, er kortlagt med udgangspunkt i en tilstandsrapport på vejnettet udarbejdet af Sweco i april 2025 (Bilag 3 - Sweco-rapport), suppleret med Park og Vejs egne observationer.

Administrationen anbefaler at disse veje som vanligt bliver udbedret på den måde at belægningen ændres fra asfaltveje til grusveje. Erfaringer fra de tidligere, lignende omlægninger viser, at brugerne har været tilfredse med resultatet af en sådan ændring af vejbelægning, både fordi huller undgås og fordi grusvejene og OB-sandwichbelægningerne sikrer, at vandet kan trænge ned igennem overfladen.

Ved etablering af vejene opfræses den eksisterende vej. Herefter bliver vejen tilført knust beton, hvor Park og Vej bl.a. anvender et restprodukt fra fx fliser, der er skiftet på kommunens fortove. For at hindre støvgener tilføres grusvejen et naturprodukt, der binder støv. Grusvejene vedligeholdes efterfølgende med dette naturlige bindemiddel 1-2 gange om året.

Grusvejene bliver tilset og løbende vedligeholdt af Park og Vej, så de er farbare på lige vilkår med kommunens øvrige veje.

Vejmyndigheden, Sektoren Ejendomme og Faciliteter har hjemmel i Vejloven til at nedklassificere veje fra asfalt til de nævnte typer.

Bilag 4, billede af nyanlagt Sandwich-OB belægning på Gammelhøjvej.

Bilag 5, kort over de veje, som påtænkes omlagt i 2025.

Økonomi

Udgifterne afholdes indenfor Driftsafdelingens (Ejendomme og Faciliteter) samlede driftsbudget.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Vejloven - kapitel 2. §8. (Bilag 6)

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 Oversigtskort vejnet Lolland Kommune

Bilag 2 – Økonomi på OB- og grusveje

Bilag 3 Sweco-rapport - tilstandsvurderinger

Bilag 4 Billede af nyanlagt Sandwich-OB belægning på Gammelhøjvej

Bilag 5 Vejoversigt klasse 3 og 4-veje

Bilag 6 - Vejloven - kapitel 2. §8

Punkt 10: Orientering om fremtidige asfaltarbejder efter endt funktionskontrakt

82.00.00-G01-8-25

Sagsresumé

I denne sag skal Klima- Teknik og Miljøudvalget orienteres om, at der frem for funktionskontrakt på asfaltarbejder indgås en op til 2-årig rammeaftale på de kommunale veje.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har i alt 1400 kilometer vejnet. I de seneste 15 år har de 400 kilometer af de kommunale klasse 1 og 2 veje - primært i landområderne - været vedligeholdt via en funktionskontrakt med et eksternt firma.

Denne funktionskontrakt udløber 30. juni 2025. Af funktionskontrakten fremgår det, at det eksterne firma i kontraktperioden er forpligtet til at opretholde vejene i den forfatning de er i ved kontraktens indgåelse, og ud fra en aftalt standard. Vi modtager således 400 kilometer vejnet med samme værdi som ved kontraktens start.

I Ejendomme og Faciliteter har man i denne kontrakts løbetid fået et indgående kendskab til den generelle tilstand på alle 1400 kilometer kommunale veje. Vi har fået udarbejdet en rapport fra Sweco (et rådgivende ingeniørfirma) som har gennemgået vores veje for at registrere deres tilstand baseret på kendte parametre kaldet skadespoint. Rapporten er bestilt for at give os det bedste grundlag for at vurdere vejkapitalen, altså værdien af vores vejnet. Den er primært bestilt til brug for nu, hvor vi afslutter funktionskontrakten på 400 af de 1400 km vej og til at vurdere om vores leverandør har overholdt deres kontraktuelle forpligtigelser. Rapporten bruges også som grundlæggende viden for os til at prioritere vores vedligeholdelse resten af 2025 og i de kommende år.

Vi har den nødvendige viden om tilstanden af vores vejnet og det lokale kendskab til professionelt og fagligt at kunne udføre vedligeholdelse i egenproduktion, samt til at udbyde mindre underhåndsbud eller større rammeaftaler med op til to års varighed. Forventningen er, at Lolland Kommune vil få langt bedre standarder på vejnettet ved at anvende det tildelte budget på rammeaftaler end på funktionskontrakter. En rammeaftale er endvidere et godt alternativ til funktionskontrakter, da Lolland Kommune herved har større indflydelse på, hvordan og hvornår hvilke veje bør prioriteres. Herunder hvilke veje der skal "lappes" og hvilke veje der skal fornys - f.eks. med øje for vejenes grad af belastning, hvilke veje der er afgørende for turisme mv. Altså en langt mere fleksibel og behovsstyret løsning.

Administrationen igangsætter derfor - som alternativ til funktionskontrakt - udarbejdelse af en rammeaftale gældende for en op til 2-årig periode. Med sigte for udførsel i 2026 og 2027.

Administrationen udarbejder rammeaftalen i samarbejde med eksterne rådgivere. Det forventes, at selve udarbejdelsen af rammeaftalen vil tage ca. 1 måned og at udbudsprocessen herefter vil tage 2 måneder.

Administrationen vil evaluere på effekten af rammeaftalen efter de 2 år (den korte bane), hvorefter man politisk på baggrund af denne evaluering skal tage stilling til, om man fremover ønsker rammeaftaler eller funktionskontrakter på vedligehold af kommunale veje (den lange bane).

En ny funktionskontrakt, ville man til sammenligning kunne forvente ville tage op til et år at få udarbejdet, og dette i samarbejde med eksterne rådgivere.

Kommunale veje udover den nuværende funktionskontrakts område, vedligeholdes af driftsbudgettet hos Park og Vej. Der er udarbejdet en plan for vedligehold for resten af 2025, ud fra det resterende budget.

Økonomi

Det årlige budget til funktionskontrakten er på 7,8 mio. kr.

I 2025 er der således brugt halvdelen af budgettet, da kontrakten udløber 30. juni 2025.

De resterende 3,9 mio. kroner ønskes anvendt til vedligehold af vejnettet - f.eks. optimering af særligt belastede veje.

Til orientering så er det samlede årlige budget på vores veje Kr. 23.287.000,-

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Vejloven - kapitel 2. §8 (bilag 3)

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima- Teknik- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima- Teknik og Miljøudvalget.

Punkt 11: Bevillingssag, Totalrådgiver til færgeprojekt

00.17.15-A21-1-24

Historik

Klima- Teknik og Miljøudvalget havde sammen med Økonomi- og erhvervsudvalget den 7. april 2025 et fælles møde, hvor rådgiverfirmaet OSK præsenterede et forprojekt på en ny elfærge.

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet tage stilling til en tillægsbevilling til en totalrådgiverydelse med henblik på at få færdigprojekteret en ny elfærge.

Sagsfremstilling

Lolland Kommunes arbejde med at kontrahere en ny elfærge til besejling af Femø og Askø fra Kragensæs er gået ind i en ny fase.

OSK Design er i forprojekteringsfasen kommet med anbefalinger til en FLEX-FÆRGE, der vurderes at passe til Lolland Kommunes behov til besejlingen.

I anbefalingerne er der bl.a. taget stilling til: Færgens hoveddimensioner, antal passagerer, antal personbiler (størrelse og vægt), antal lastbiler (størrelse og vægt), landbrugsmaskiner (størrelse og vægt), farligt gods (type og mængde), lokale forhold som vind, sø og havne.

Der er endvidere på baggrund af ruteprofilen for overfarterne udført en energiberegning for at fastslå, hvilken energimængde, der skal bruges. Denne beregning er udført for at gøre budgetoverslaget på færgen mere korrekt.

Rapporten fra OSK Design er vedlagt sagen som **bilag 1**. Rapporten har været fremlagt på fællesmøde mellem KTM og ØKE den 7. april 2025, ligesom rapporten er fremlagt for Økontaktudvalget den 12. maj 2025. Forprojektet præsenteres for medarbejderne i Lolland Færgeservice den 24. juni 2025, og derfor er de nedenstående anbefalinger med forbehold for dialogen med medarbejderne.

Med afsæt i OSKs rapport og beregninger på behovet for ombygning af færgelejer mv. er det administrationens foreløbige vurdering, at

- den fremtidige flåde skal baseres på færger med glidesliskeramper (som MF Christine)
- projektering af en fremtidig færgeløsning til ruten Kragensæs-Fejø skal indgå i kommende totalrådgiverudbud
- færgelejer ombygges til glidesliskeramper, og der bygges nyt færgeleje på Askø
- der fremføres strøm til to færger, totalrådgiver vurderer bedste løsning som en del af opgaven
- der igangsættes udbud af totalrådgiver på ovenstående
- MF Christines styresystem udskiftes.

Den skønnede økonomiske ramme for ny elfærge og tilpasning af færgelejer ligger mellem 125-132 mio. kr. Hertil kommer udgifter til fremføring af strøm (41 mio. kr.), udgifter til totalrådgiver (15 mio. kr.) samt udgifter til en fremtidig færgeløsning til ruten Kragensæs-Fejø. Beslutningen om den fremtidige færgeløsning til ruten Kragensæs-Fejø skal tages politisk i løbet af projekteringsfasen.

Næste fase er at indgå aftale med en totalrådgiver, som skal hjælpe Lolland Kommune med den endelige projektering og udbud af projektet, samt føre tilsyn i byggefasen. I projekteringsfasen vil der være yderligere mulighed for dialog om den nye elfærge med såvel medarbejdere som Økontaktudvalg, under hensyn til skønnede økonomiske ramme.

Udgifterne til totalrådgiver afhænger af de tilbud, der indkommer i EU-udbuddet, men anslås normalt til ca. 10% af den samlede anlægssum.

Der søges med sagen en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 til denne rådgiver med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025.

Økonomi

Der ansøges om en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025. Økonomi, Kultur og Fritid angiver, at beløbet er låneberettiget.

Høring/Udtalelse

Økontaktudvalget har fået mulighed for at afgive skriftlig udtalelse til de foreløbige anbefalinger, disse forventes at foreligge til mødet i Økonomi- og erhvervsudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 til den i sagsfremstillingen nævnte rådgiver med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

KTM ØKE anbefalinger

Forprojekt for ny RoPax færge til Lolland Færgefart

Punkt 12: Anlægsbevillingssag til nyt styresystem til færgerne Christine

00.17.15-A21-1-24

Historik

Der har i en længere periode været udfordringer med styresystemet på MF Christine, og derfor er der i budget 2023 afsat en anlægsbevilling på 1.6 mio. kr. til udskiftning af færgens azimutter, der er en del af styresystemet.

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet godkende en anlægsbevilling til nyt styresystem til M/F Christine.

Sagsfremstilling

Rådgivningsfirmaet OSK har lavet en levetidsvurdering af færgerne M/F Christine i forbindelse med opstilling af scenarier for elektrificering af flåden i Lolland Færgefart. Rapporten er vedhæftet som bilag.

I den forbindelse er det dokumenteret, at styresystemet er udtjent og udgør en driftsmæssig risiko.

Der har i en længere periode været udfordringer med styresystemet, og derfor er der i budget 2023 afsat en anlægsbevilling på 1.6 mio. kr. til udskiftning af færgens azimutter, der er en del af styresystemet.

Gennemgangen af færgerne har imidlertid vist, at det ikke udelukkende er azimutterne der er udfordrede, det er ligeledes styrehåndtag og den elektronik, der forbinder de to dele.

En hovedreovering på begge propeller, som absolut skal gennemføres nu koster ca. 2 mio. kr. for begge propeller. Denne løsning giver kun en forlænget levetid på godt 5 år, hvorefter propellerne skal serviceres i samme omfang igen.

Der er desuden periodiske fejl og udfald på manørehåndtagene til propellerne. Det er ikke længere muligt at købe nye reservedele og systemet er derfor repareret med ældre og brugte reservedele.

Ud fra ovenstående er det administrationens konklusion, at elektronikkens bevægelige dele er slidt op. Der anbefales derfor indkøb af ny propellerpakke inklusiv nye propeller, kardan aksler, hydraulikenhed, styretavler og styrehåndtag. Den endelige tekniske løsning vil blive fastlagt i samarbejde med OSK.

På baggrund af en markedsafsøgning anslås udgiften til udskiftningen til 6,5 mio. kr. Med afsæt i den eksisterende bevilling på 1.6 mio. kr. søges en anlægsbevilling på 4.9 mio. kr.

Løsningen omfatter:

Indkøb af en helt ny ”propeller-pakke”.

Med løsningen øges sikkerheden for sikker drift i en længere årrække.

Økonomi

Der søges en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr. Af den samlede anlægsbevilling på 6.5 mio. kr. frigives rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026. Økonomi, Kultur og Fritid angiver, at beløbet er låneberettiget.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr. hvor der af det samlede anlæg på 6,5 mio frigives rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Levetidsrapport

Punkt 13: Internationaliseringsstrategi

00.01.00-P22-1-25

Sagsresumé

Sagen er en drøftelsessag.

Udvalget bedes drøfte internationalisering som overordnet strategi for Lolland Kommune i perspektiv af eget udvalgsområde og med afsæt i vedlagte arbejdsdokument med henblik på at give input og retning til det videre arbejde på internationaliseringsdagsordenen. Camilla Nissen deltager under sagens behandling.

Sagsfremstilling

Internationalisering har i noget tid været et tema i Lolland Kommune – både politisk og administrativt, med fokus på både rekruttering og service.

Med budgetforliget for 2025 blev internationalisering udpeget som et strategisk indsatsområde.

På byrådsseminaret den 28. januar mødte byrådet en række internationale tilflyttere og hørte om deres oplevelser med at bosætte sig på Lolland.

På baggrund af de mange drøftelser er der nu lavet et arbejdsdokument, som samler den eksisterende indsats og skitserer mulige nye tiltag på den korte bane.

Dokumentet er dynamisk og tænkt som et udgangspunkt for videre udvikling af en internationaliseringsstrategi.

Med dette dagsordenspunkt inviteres udvalget til at drøfte internationalisering med afsæt i arbejdsdokumentet og eget fagområde.

Drøftelsen kan tage udgangspunkt i spørgsmål som:

- Hvilke overvejelser kan blive relevante på jeres område i takt med, at Lolland Kommune rekrutterer flere internationale medarbejdere?
- Hvilke overvejelser bør vi gøre os i forhold til serviceniveau og tilgængelighed på jeres udvalgsområde i lyset af, at flere borgere har internationale baggrunde?

Drøftelserne indledes med en kort indflyvning til arbejdsdokumentet og de tanker om internationalisering, det rummer.

Som næste skridt afholdes to dialogmøder inden sommerferien – ét med fokus på erhvervslivets perspektiv og ét med kultur- og fritidsaktører, herunder foreninger.

Formålet med udvalgsdrøftelsen og de kommende dialogmøder er:

- At skabe en fælles forståelse af internationalisering i Lolland Kommune
- At kvalificere strategiarbejdet og engagere centrale aktører
- At bidrage med input til det langsigtede arbejde med Plan- og udviklingsstrategien

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at udvalget drøfter internationalisering som overordnet strategi i Lolland Kommune i perspektiv af eget udvalgsområde, med afsæt i vedlagte arbejdsdokument.

Beslutning

Drøftet.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget, Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Internt arbejdsdokument vedr international strategi_til drøftelse i udvalgene

Punkt 14: Forslag til program til temadag for KTM-udvalget den 9.-10. september 2025

00.22.04-G01-3-22

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget drøfte et forslag til program til temadag på Femø den 9.-10. september 2025.

Sagsfremstilling

Udvalget har tidligere aftalt, at der skulle planlægges en temadag/seminar for udvalget i løbet af 2025. Seminaret er nu lagt i kalenderen til den 9.-10. september 2025 og der er booket conferencefaciliteter og overnatning på Femø Kro.

Forslag til program:

Tirsdag den 9. september

11.55 Afgang fra Kragenæs. Der serveres en sandwich og en sodavand på færgen.

13.00	Ankomst Femø kro
13.15	Velkommen v. Tine. Formålet med seminaret er at gøre status på udvalgets arbejde og forberede en ny byrådsperiode
13.30	Opsamling på udvalgets drøftelse af overleveringsnotat den 1. september. Udvalget har på mødet den 1. september haft en indledende drøftelse af administrationens forslag til overleveringsnotat. Nu er der mulighed for at gå i dybden med de enkelte temaer i overleveringsnotatet og give input til evt. justeringer af notatet, inden det forelægges til endelig godkendelse i november. Kaffepause undervejs.
16.00	Walk and talk - guidet tur på Femø
17.00	Udvalgets fremtidige opgaveportefølge jf. styrelsesvedtægten - er der noget, der skal justeres eller ændres?
18.30	2 retters middag

Onsdag den 10. september

8.30	Borgerinddragelse - udvalgets erfaringer og gode råd til et nyt udvalg
10.00	Introduktion til et nyt udvalg, herunder delegationsplanen. Hvad er særlig vigtigt?
11.30	Opsamling på seminaret
12.00	Frokost

Afgang fra Femø kl. 12.55.

Indstilling

Administrationen indstiller programmet til drøftelse.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 15: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 2. juni 2025 - åben orientering

00.22.00-I00-1-24

Sagsresumé

Denne sag forelægges til orientering for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 2. juni 2025.

Sagsfremstilling

Pkt. 1 Årshjul 2025 - **bilag 1**.

Pkt. 2 Status Grøn Trepert

Pkt. 3 Dagsorden til møde med sommerhusgrundejerforeningerne den 11. august 2025

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 Årshjul for KTM 2025

Punkt 16: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.40-G01-61-25

Godkendt som indstillet.

Punkt 17: Lukket: Kondemnering af udlejningsejendom

01.11.40-G01-85-25

Godkendt som indstillet.

Punkt 18: Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 2. juni 2025 - lukket orientering

00.22.00-I00-2-24

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 19: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-19-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmøde den 2. juni 2025.

Beslutning

Godkendt.